

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Sendt med e-mail

21-02-2018

Sagsnr.
2018-0048527

Dokumentnr.
2018-0048527-1

Borgerrådgiveren iværksætter undersøgelse af Folkeregisterets udstedelse af administrative bøder ved forsinket folkeregistrering

Borgerrådgiveren kan af egen drift iværksætte undersøgelser af konkrete og generelle forhold samt gennemføre inspektioner i Københavns Kommune. Kompetencen følger af vedtægt for Borgerrådgiveren §§ 12-13, som lyder således:

”§ 12. Borgerrådgiveren kan af egen drift optage en konkret sag til undersøgelse, når der må formodes at foreligge et principielt aspekt, eller såfremt der efter de foreliggende oplysninger må antages at være tale om grove eller væsentlige fejl.

Stk. 2. Borgerrådgiveren kan af egen drift gennemføre generelle undersøgelser af udvalgte forvaltningsområder efter samråd med Borgerrådgiverudvalget.

§ 13. Borgerrådgiveren kan foretage inspektioner af institutioner, virksomheder samt tjenestesteder, der hører under Borgerrepræsentationens virksomhed.”

Jeg har i dag afsluttet min behandling af en konkret klagesag vedrørende Folkeregisterets praksis for udstedelse af administrative bøder ved forsinket folkeregistrering (forvaltningens sagsnummer 2017-0363133). Jeg har i den forbindelse oplyst, at jeg vil rejse en egen drift-undersøgelse af forvaltningens administration af området.

Undersøgelsen rejses med dette brev.

Min baggrund for at rejse denne undersøgelse er dels, at jeg løbende modtager henvendelser fra borgere om samme problemstilling og dels, at jeg i den konkrete klagesag har konstateret, at forvaltningens praksis for udstedelse af bødeforlæg ikke er i overensstemmelse med lovgivningen.

I forbindelse med den konkrete klagesag har jeg spurgt generelt til forvaltningens administration og har modtaget en generel praksisbeskrivelse af området.

Borgerrådgiveren

Vester Voldgade 2A
1552 København V

Telefon
33661400

E-mail
Borgerraadgiveren@kk.dk

EAN nummer
5798009800053

www.kk.dk/borgerraadgiveren

I mit brev af 30. oktober til Kultur- og Fritidsforvaltningen bad jeg blandt andet om følgende:

”Jeg ønsker i denne forbindelse oplyst, om der er udarbejdet retningslinjer, arbejdsgange eller lignende til brug for vurdering af om der i en konkret sag skal udstedes bødeforlæg efter CPR lovens § 57.”

Forvaltningen svarede ved brev af 8. november 2017 blandt andet følgende:

”For så vidt angår Borgerrådgiverens spørgsmål om, hvorvidt der er udarbejdet retningslinjer el.lign. vedrørende bødeforlæg kan Folkeregisteret oplyse, at Folkeregisteret følger den til enhver tid gældende lovgivning på området, herunder reglerne i CPR-loven med dertil hørende vejledning mv. ”

Jeg uddybede ved brev af 4. december 2017 min anmodning blandt andet således:

”Jeg skal herved anmode om uddybende oplysninger om sagsgangen i forbindelse med vurderingen af om der i en konkret sag skal udstedes bødeforlæg. Såfremt der ikke foreligger arbejdsgangsbeskrivelser eller lignende, beder jeg om at arbejdsgangen beskrives for mig.”

I et opfølgende brev fra Kultur- og Fritidsforvaltningen af 13. december 2017 oplyste forvaltningen blandt andet følgende:

”For så vidt angår sagsgangen vedrørende udstedelse af bøder kan Folkeregisteret supplerende oplyse, at hovedparten af bødeforlæg (herunder bødeforlægget til ...) der udstedes efter CPR-lovens § 57 angår overtrædelse af CPR-lovens § 12, stk. 1, 1. pkt. (enhver har pligt til senest 5 dage efter flytningen at anmelde denne til tilflytningskommunen).

CPR-lovens § 58 indeholder herefter en adgang for kommunen til at tilkendegive over for en borger, der har overtrådt reglerne om anmeldelse af flytning, at denne overtrædelse kan afgøres uden retlig forfølgelse. Af bestemmelsen fremgår, at betingelsen herfor er, at borgeren erklærer sig skyldig i lovovertrædelse samt erklærer sig rede til at betale bøden, jf. Folkeregisterets udtalelse af 8. november 2017, hvor det også er nævnt, at udsendelse af et bødeforlæg efter CPR-lovens § 58, stk. 1, ikke er en afgørelse.

(...)

Folkeregisteret fremsøger alle digitale flytninger via e-flyt-systemet. Viser det sig i denne søgning, at en borgers flytning overskrider den politisk fastsatte frist på 14 dage (se herom Folkeregisterets udtalelse af 8. november 2017), meddeler Folkeregisteret dette til Betaling & Kontrol (Økonomiforvaltningen), som på vegne af Folkeregisteret opretter en bødesag og udsteder et bødeforlæg, som sendes til borgeren via dennes e-boks.”

Jeg anførte blandt andet følgende i min afsluttende sagsrapport i den konkrete borgersag:

”Som nævnt er det en forudsætning for bødestraf efter § 57 i lov om det centrale personregister, at borgeren har handlet forsætligt eller groft uagtsomt.

Kommunens procedure er, som den er beskrevet for mig, og som den fremgår af den vejledning borgerne modtager i forbindelse med udsendelse af bødeforlæg, at en fristoverskridelse uden nærmere prøvelse udløser en oversendelse fra Folkeregisteret til Betaling & Kontrol, som igen uden nærmere prøvelse udsender et bødeforelæg til borgeren. Hvis borgeren betaler bøden eller erkender forseelsen og indgår en afdragsordning, afsluttes sagen her. Hvis borgeren ikke erkender, sender Betaling & Kontrol automatisk sagen videre til Københavns Politi til videre behandling og eventuel domstolsprøvelse. På tidspunktet for bødeforlæggets udstedelse i den konkrete sag henhørte såvel Folkeregisteret som Betaling & Kontrol under Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Efter det oplyste foretager kommunen på intet tidspunkt en vurdering af, om de subjektive betingelser for bødeforlægget er til stede, altså om fristoverskridelsen kan tilregnes borgeren som forsætlig eller groft uagtsom.

Efter min opfattelse giver loven ikke hjemmel til, at kommunen udsteder bødeforlæg uden at vurdere, om de subjektive betingelser er opfyldt, ligesom loven efter min opfattelse heller ikke giver hjemmel til, at kommunen oversender en sag til politiet til videre foranstaltning uden at forholde sig aktivt til, om der er grundlag for videre strafferetlig forfølgning. Der kan tænkes mange tilfælde, hvor det er udelukket at udstede et bødeforlæg, herunder hvis der alene foreligger simpel uagtsomhed, hvis fristoverskridelsen skyldes forhold, som borgeren ikke har ansvar for eller været vidende om mv.

Det er min opfattelse, at den af forvaltningen anvendte procedure ikke er i overensstemmelse med § 57 i lov om det centrale personregister.”

Min konklusion i sagen gælder således Folkeregisterets administration af de pågældende regler som sådan.

1) Fremadrettet løsning

Jeg beder på denne baggrund forvaltningen om at oplyse, hvorledes administrationen af området tilrettelægges fremover, så det sikres, at kommunen foretager en konkret vurdering i alle tilfælde, *inden* der udstedes et bødeforlæg.

2) Konsekvensvurdering og bagudrettet genopretning

Jeg beder endvidere forvaltningen om at oplyse:

- hvor mange administrative bødeforlæg, der er udstedt i henhold til lov om det centrale personregisters § 57 i perioden 2016-2017
- hvor mange administrative bødeforlæg, der er vedtaget i samme periode
- hvor mange administrative bødeforlæg, der er oversendt til Københavns Politi som følge af manglende vedtagelse af bødeforlægget i samme periode
- i hvor mange tilfælde Københavns Politi har forsøgt at inddrive bøden i samme periode, samt hvorledes denne inddrivelse har fundet sted.

Effekten af den hidtidige praksis har efter min opfattelse været, at kommunen reelt har overladt det til i første række borgerne selv at vurdere, om lovens subjektive betingelser var opfyldt. Jeg beder derfor forvaltningen om at oplyse, om den vejledning, der er givet borgerne i disse sager, om grundlaget for de udstedte bødeforlæg og herunder om betingelserne for at ifalde bødestraf efter forvaltningernes opfattelse har været tilstrækkelig til, at borgerne på oplyst grundlag har kunnet vurdere, om de selv mente at være strafskyldige. Hvis spørgsmålet besvares med et ja, beder jeg forvaltningen om på dokumenteret grundlag at argumentere herfor.

Jeg beder i forlængelse heraf oplyst, hvorledes Folkeregisteret forholder sig til de allerede udstedte administrative bødeforlægs lovlighed set i lyset af mine bemærkninger ovenfor.

Jeg antager, at der i forbindelse med udstedelse af bødeforlæg er sket en registrering af forholdet i kommunens systemer. I denne forbindelse beder jeg forvaltningen om at oplyse om de persondataretlige overvejelser, forvaltningen har gjort og gør sig i forbindelse med registre-

ringen af borgerne for overtrædelse af en strafferetligt sanktioneret frist uden forudgående prøvelse.

3) Eventuel sammenblanding af økonomiske hensyn og strafreguleret adfærdsregulering i lov om det centrale personregister

Forvaltningen har oplyst, at den aktuelle tidsfrist og bødesats er fastsat af Borgerrepræsentationen i forbindelse med "Effektiviseringsstrategi 2016".

Af det konkrete effektiviseringsforslag fremgår det, at forslaget samlet vil betyde en øget indtægt på 0,51 mio. kr., og at forslaget forventes at have en vis adfærdsregulerende effekt.

Efter vedtægt for Borgerrådgiveren kan jeg ikke behandle forhold, som Borgerrepræsentationen har behandlet og taget stilling til. Min undersøgelse omfatter derfor ikke spørgsmålet om kommunens beslutning om at håndhæve bødebestemmelsen, fristens længde eller bødens størrelse.

Jeg er principielt ikke afskåret fra at behandle spørgsmålet om forvaltningens oplysning af sagen forud for den politiske behandling, men har dog ikke fundet fuldt tilstrækkeligt grundlag herfor, herunder idet dette spørgsmål kun indirekte vedrører kommunens borgerbetjening.

Ovennævnte oplysninger bedes fremsendt snarest muligt og senest om 4 uger fra d.d. Forvaltningen bedes ved fremsendelse af oplysningerne henvise til Borgerrådgiverens sagsnummer 2018-0048527.

Jeg beder om, at Kultur- og Fritidsforvaltningen inddrager Økonomiforvaltningen forud for sin besvarelse, i det omfang overflytningen af Betaling & Kontrol dertil gør det relevant.

Hvis der fra kommunens politiske niveau eller fra Folketingets Ombudsmand eller andre tilsynsmyndigheder er rejst eller rejses en tilsvarende undersøgelse, beder jeg om at modtage orientering herom.

Jeg vil via Borgerrådgiverens hjemmeside (kk.dk/borgerrådgiveren) og eventuelt Borgerrådgiverens nyhedsbrev orientere offentligheden om, at jeg har iværksat denne undersøgelse.

Eventuelle spørgsmål vedrørende undersøgelsen og undersøgelsens form kan rettes til jurist Rikke Gredal på telefon 3366 1400 eller e-mail borgerraadgiveren@kk.dk.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. Busse', written in a cursive style.

Johan Busse
Borgerrådgiver

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'R. Dam Gredal', written in a cursive style.

/ Rikke Dam Gredal
Jurist